

Naivečji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 86. — ŠTEV. 86.

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 13, 1926. — TOREK, 13. APRILA 1926.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV

ŽENSKE ZA PROHIBICIJO

Pet in sedemdeset žensk se je zavzelo za prohibicijo pred senatnim komitejem. — Kongresnik Gallivan pa je izjavil v spomenici, da je prohibicijška postava najbolj neameriška, kar jih je bilo kdaj sprejetih.

WASHINGTON, D. C., 12. aprila. — Čeprav imajo mokrači še vedno enajst ur na razpolago, da se zavzemajo pred senatnim podkomitejem za amendiranje suhaške postave, so bili vendar tako dvorljivi, da so dali danes prednost pet in sedemdeset ženskam, ki so prišle z vseh vetrov, da se zavzemajo pred komitejem za nadaljnji obstoj sedanjih prohibicijskih postav. Te ženske so otvorile že včeraj svojo kampanjo. Vodi jih Mrs. Henry Peabody iz Beverley, Mass. Vsaka pet in sedemdeset žensk ima po eno minuto časa, da govoriti pred senatnim pododsekom.

Mokračev pa tudi danes ni bilo mogoče pripraviti k molku. Kongresnik Gallivan, demokrat iz Massachusetts, je namreč izdelal poročilo, v katerem označuje Volsteadovo postavo kot najbolj neameriško kar se jih je kdaj vpisalo v ameriške zakonike. Mesto tega da se za vedno izloči vprašanje prohibicije iz našega političnega življenja, "je postal to vprašanje najbolj živo v narodni politiki".

Medtem ko upa gotovi del dežele, da bo prohibicijška postava omiljena, je poslal predsednik Coolidge ženskemu narodnemu komiteju za izvedenje postav pismo, v katerem hodi kot mačka krog vrele kaše ter govori o izvedenju vseh postav, dočim je njemu samemu v prvi vrsti znano, da prohibicije ni mogoče izvesti.

KRIZA V PREMOGARSKI UNIJI

V premogarski uniji je izbruhnila težka kriza. — "Kaznovanje sovražnikov" je edina rešitev Farringtona. — Premogarji niso še nikdar živelii v tako slabih razmerah kot sedaj.

BELLEVILLE, Ill., 12. aprila. J Turobne razmere nezaposlenosti je objasnil Frank Farrington, predsednik illinoiškega okraja premogarske organizacije, na zborovanju, ki se je vršilo tukaj. Izjavil je, da ni bilo še nikdar poprej toliko premogarjev nezaposlenih in da se bodo v bodočnosti razmere še poslabšale, mesto da bi se izboljšale. Okraj Illinois je bil edini okraj iztočno od Mississippija, ki se je branil sprejeti skrčenje mezd. Vsledtega neprestano zapirajo premogovnike v Illinoisu in načrila za premog odhajajo v neunijska polja v Kentucky in West Virginiji.

Vsled te krize je ogrožena organizacija United Mine Workers, — je rekel Farrington, ki je obdolžil nato meddržavno trgovsko komisijo, ker je vzvišala prevozne pristojbine za premog iz Illinoisa, dočim jih je znižala za neunijska polja izven te države.

Aleksander Howatt, prejšnji okrajni predsednik premogarjev v Kansusu, se je izrazil v pričetku preteklega tedna na sličen način. Odkar obstaja premogarska organizacija, niso živelii premogarji v tako slabih razmerah kot sedaj.

Farrington je spravil senatne volitve v Illinoisu v zvezo z bednim položajem premogarjev. Zvezni senat ima veto pravico glede imenovanj predsednika za meddržavno trgovsko komisijo, ki regulira tovorne prevozne pristojbine.

Senator McKinley, ki bo v svojem boju za zopetno nominacijo na republikanskem tiketu poražen od delavcev pri primarnih volitvah, ki se bodo vršile dne 13. aprila, se postavlja, da je dober pristaš predsednika Coolidge-a. Coolidge je predsednik, ki je sestavil trgovsko komisijo iz sovražnikov delavcev, in zvezni sodnik v Indianapolisu je zlomil potom ustavnega povelja stavko premogarjev takoj po svetovni vojni.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"

MADŽARSKI DIKTATOR NADZIRA PARADO

Na sliki vidite madžarskega diktatorja admirala Horthy-ja, ki nadzira parado izbranih madžarskih vojakov. Njegovi osebni stražniki imajo sulice ter so oblačeni v preeej starinsko uniformo.

Smrt slavnega amer. učenjaka.

Luther Burbank, slavni vrtnar in proizvajalec novih vrst rastlin in cvetlic, je umrl na svojem domu v Santa Rosa, Cal. — Pokopan bo v sredo sredi četek.

SANTA ROSA, Cal., 12. aprila. Obdan od duhotečih četek, sadežev in drugih proizvodov rastlinstva je izdihnil tukaj svojo plemenito dušo po vsem svetu znani preiskovalec rastlin, Luther Burbank.

Možak, ki je posvetil skoro vse svoje življenje preiskavi skrivnosti rastlinskega življenja, ki je z nečimeno unemo in požrtvovano vztrajnostjo nadaljeval s svojimi preiskavami ter misil pri tem ne na blagobit celega človeštva, je odšel v večnost, v katerem ni več. Par tednov pred svojo smrto je izjavil, da ne veruje v življenje po smrti in temu svojemu prepričanju je ostal zvest, ko se je bližala smrt s svojo koso. Kritiki, ki so ga preplavljali radi tega njegovega prepričanja s protestantskimi škofovskimi in pismi, niso mogli emajati njegovih nazarev. Par minut pred smrto je reklo Burlank svojemu zdravniku dr. Shaw-u: — O, doktor, težko sem bolan! — To so bile ujedno zadnje besede.

Smrt sedemdeset let starega raziskovalca je nastopila preej nedavno, čeprav je bilbolehen že dalj časa. Pojavila so se motenja v prebavi in konečno je preejše skolevanje, katerega ni bilo mogoče ustaviti. Protisredstva niso zaledila in vsa zdravniška znanost ni mogla preprečiti smrti. Žalovanje za pokojnjim je splošno. Kot se je objavilo, se bo vršil pogreb v sredo ob štirih popoldne v Doyle parku, kjer bodo položili truplo večega raziskovalca sredi rož in evertik v večernem počitku.

Sodnik Ben Lindsey iz Denverja, njegov dolgoletni prijatelj, bo imel poslovni govor. Burbank je živel tekom zadnjih let svojega življenja brez droma stovesko najlepšega vrtnarja in poznavalca tega, ki ga je odlikovala s tem, da mu rastlinstvo na svetu. Stremel je, da dajala deset let po \$10,000 za tem, da napravi različne rastnjegova prizadevanja. Mesto San-

Die potom poplemnitve, križanj ta Rosa je imenovalo njemu na mešanji bolj koristne za človečast največji park.

Zračna ladja je dospela v Anglijo.

Zračna ladja Norge je varno dospela v Pulpotovanju iz Rima, ki je trajalo 29 ur. Boriti se je morala z mečnimi vetrovi.

PULHAM, Anglija, 12. aprila. Vodiljiva zračna ladja "Norge", s katero hoče ekspedicija Amundsena in Ellswortha poleteti preko Severnega tečaja, je dospela nadto majimo vas Norfolkoma malo po drugi uri včeraj popoldne. Razdaljo od Rima pa do semkaj je premerila v devet in dvajsetih urah.

Prihod v Pulham je bila ena stvar, a pristanje druga. Več kot tri ure in pol se je gibala zračna ladja na aerodromom ter čakala primerenega trenutka, da se spusti navzdol. Ob šestih, skoraj štirih ure potem, ko so zagledali zračno ladjo na obzorju, je končno pristala.

Izvrstna ladja je ter bo dosegla Severni tečaj, — je izjavil poročnik Risér-Larsen, drugi v poveljstvu zračne ladje. Bil je poln zaupanja v moč in vztrajnost letala.

Rekel je, da je bilo potovanje iz Rima v Pulham brez posebnih dogodkov, z izjemo pristanka v Pulhamu. Te težkoče pa so bile posledica variacij v temperaturi in dejstva, da ni poveljnik poznal letalnega polja.

Počkovnik Umberto Nobile, poveljnik in gradilec zračne ladje in hotel govoriti, ker je čul celih trideset ur. Rekel pa je poročeval nevyskoreškega "Times", da je izpolnila zračna ladja "Norge" vsa njegova pričekovanja. Izjavil je nadalje, da ni spal tekom potovanja iz Rima.

V Pulhamu namerava ostati tri ali štiri dni.

Zračno ladjo so privkrat zagledali ob poltreh popoldne, kot pičo na obzorju. Postajala je vedno večja in večja in konečno je je bilo mogoče natančno razločiti Letela hitro kot veter in nekaj čas se je zdelo vsem, da bo prista na natančno v tridesetih urah po tem ko je odletela iz Rima.

Ko se je približala, je izgledala kot velik kit. Krožila je na aerodromom ter zbranim prebivalstvom iz sosednjega ozemlja.

Enkrat se je že skoro popolno ma približata zemlji, a se zopet dvignila ter oddaljila par milij. Tekom tega manevriranja je izgledala zelo nerodna, a videti je bilo, da ne bo padla.

Pozneje je prišla do visine stočetih četek ter vrgla ven vrvi. Nato pa je takoj pričela bruhati vodo, ter se dvignila, še predno so mogli ljudje prijeti vrvi. Konečno so je vender pristala.

"Norge" ni lepa, skajti zgrajena je bila v namenu, da zadosti prav posebnim razmeram na Svernem tečaju.

700 Družov je padlo.

PARIZ, Francija, 12. aprila. — Neka Havasova brzojavka naročila, da si so v zadnjih bojih izgubili Devet nad sedemsto vojakov. Francuzi so imeli le 18 mrtvih in 45 ranjenih.

Najbržji boji so se vršili v bližini Kadema.

Smrt znanega branilca Dardanel.

BERLIN, Nemčija, 12. aprila. — Tukaj je umrl kontre-admiral Mertes paša, skateri je tekoma svetovne vojne vodil turske operacije pri Dardanelah. Leta 1875 je bil vstopil v nemško mornarico.

MUSSOLINI POZDRAVLJEN S KRALJEVSKIMI ČASTMI

Mussolini je bil pozdravljen na afriških tleh s kraljevskimi častmi. — Povedal je Tripolitancem, da je njegovo potovanje potrditev sile italijanskega naroda. — Domačini so se obnašali skrajno brezbrizno.

TRIPOLIS, Afrika, 12. aprila. — Sredi grmečnih topov s stare turške citadele, ki je odmevalo preko sinjega vodovja zaliva do mesta, kjer je bilo zasidranih petnajst italijanskih bojnih ladij, se je izkral včeraj izvračaj italijanski ministri predsednik Mussolini.

Na pomolu je stal postavni domači princ Hušua paša, sedaj župan Tripolisa, kogega rodbina je vladala tej zemlji na stotine let, in dvignil roko k fašistovskemu pozdravu. Mirno je pozdravil modernega rimskega "cezarja". Za njim na bregu je čakala častna domača straža, obstoječa iz osmih Savaris v krvavo rdečih oblekah. Ta straža je predstavljala duha puščave ter ponosno preteklost zavojevanega starodavnega naroda.

Proti zapadu sta se stezali dve vrsti italijanskih čet.

Potem ko je pozdravil governerja in njegov štab, je zasedel nekdanji komunist in socijalist bellega arabskega konja ter povedel trumfalen sprečevod po cesti, posuti z belim peskom. Ljudje pravijo, da je izgledal kot resničen rimski princ iz starega davnih časov, čeprav je bil njegov nos zatekel ter namazan z jodovo tinkturo. Po zaključenju slovesnosti je izdal Mussolini proklamacijo na nadod Tripolisa, v kateri se glasi:

— Mojega potovanja ni smatrati za navadno administrativno dejanje, temveč zato, kar je dejanski — potrditev sile italijanskega naroda, zatrditve sile, ki se je rodila v Rimu in ki sega do tega slavnega obrežja.

— Fašistovsko italijansko Tripolis! Vi predstavljate tukaj Italijo, ki se z vsakim dnem bolj procvičita ter postaja bolj mogočna. Rim je prinesel svetilnik sile (!) na obal afriškega morja. Nikdo ne more ustaviti naše neizprosne volje.

Raz balkon občinske palače je nagovoril Mussolini domačine takole:

— Naš veliki(!) in vzvišeni vladar, katerega varuje Bog in ljubi narod, mi je naročil pristeti pozdrav tej deželi, ki je za vedno italijanska. Vem, da se pokorite postavam in ker je tako, boste zavarovani danes, jutri in vedno od pravičnih edlokov kralja.

— Kralj in vlada, koje zastopnik sem jaz, hoceta, da bo ta ljubljena dežela, ki vsebuje toliko sledov cesarskega Rima, bogata, procvitajoča se in srečna.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Dane so načne cene sledede:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$18.70 2000 Din. — \$37.20 5000 Din. — \$92.50

Pri nakazilih, ki znajojo manj kot 1000 dinarjev računamo posopeč 15 centov na poštino in druge stroške.

Razpoljila na zadnje pošte in izplačuje "Postali četvrti urad".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir ..... \$ 9.10 500 lir \$21.75

300 lir ..... \$13.35 1000 lir \$42.50

Pri naročilih, ki znajojo manj kot 200 lir, računamo pa 15 centov za poštino in druge stroške.

Razpoljila na zadnje pošte in izplačuje "Ljubljanska kreditna banca v Trstu".

Za podljivalte, ki presegajo PETTISO DINARJEV ali pa DVATISO

LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menjaj se vsekodobno in nepravilno; iz tega razloga nam je mogoče podati ustrezne cene vnaprej: računamo po cen istega dne, ko nam pride poslan denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.

Denar nam je poslat najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

22 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4897

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"GLAS NARODA"
"Voice of the People"
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Za celo leto velja list za Ameriko Za New York za celo leto \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za četr leta \$1.50 Za pol leta \$3.50
Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembri kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

MUSSOLINIJEVA POLITIKA

Benito Mussoliniju je prišel atentat očividno precej priljeno. Preskrbel mu je namreč reklamo, katero ravno sedaj nujno potrebuje, in preskrbel mu je simpatije, ki postajajo, — vsaj v inozemstvu, — bolj redke.

Dosedaj je imel italijanski fašistovski režim v inozemstvu podporo velekapitala. V zadnjem času pa so pričeli tudi v teh krogih vedno bolj uvidevati in spoznavati, da bo imel fašistovski režim zelo dvorcev posledice, za vladajoči razred, in vsed tega skuša velekapital kreniti v drugo smer. Če bi se mudila le najmanjša možnost, da se zamenja Mussolinija s konservativno "demokracijo", bi se velekapital niti za trenutek ne pomislil strmoglavit Mussolinija. Te možnosti pa zaenkrat ni. Redno in nereno vojaštvo ščiti prestol Mussolinija tako odločno, da ne more biti v doglednem času nobenega govora o kaki izpomembi.

Posebna brzovajka newyorškega "Times", je javljala o težkih žalih in nadlegovanjih, katerim so bili v Benetkah izpostavljeni ameriški mornarji in mornarski vojaki. Ta nadlegovanje in žaljava so zavzela tak obseg, da so morale ameriške bojne ladje kar rzhitroje odpusti. Brez dvoma smo zadnji, ki bi napravili iz kakve surovosti v inozemstvu casus belli ali skušali protestirati diplomatičnim potom. Kalcen kralj pa bi se pojabil v naših vladnih krogih ter v ameriškem časopisu, če bi se pripetilo kaj sličnega v ruskih vodah. Ljudski srd bi se razvnel in val ogorčenja bi se dvignil proti boljševikom.

Ko pa pridejo vpoštov banditi velikega fašista, celo stvar lepo zanjo. Razven v newyorški "Times" ni bilo namreč najti nobene besedice o tem ameriškem časopisu.

Treba je poudariti, da so v Washingtonu precej ozovoljeni vsprije nadlegovanja ameriških mornarjev in mornarskih vojakov v Italiji.

Pred enim lotom, ko je bil neki ameriški podkonzul v Italiji napaden in ranjen, so skušali priskriti in potlačiti celo stvar, ker niso hoteli, — kot se je glasilo v oficijelni verziji, — "povečati težkoče italijanskega režima".

Ugotoviti pa je treba tudi to, da se je neki legacijski svetnik italijanskega poslanstva v Washingtonu takoj po objavljenju brzovajke v "Times" oglasil v državnem departmantu, da oblasti resnični pomen tega dogodka. Rekel je, da je kabelko sporočilo zelo nemirna, zataknula nogo, sem vstal in šel v hlev. Toda tam je bilo vse v redu. Ko pa sem se vrnil v hišo, sem stopil za okno in čakal, kaj bo. Pa so prišli ti trije fantje in so začeli rušiti ograjo. Bila je svetla noč, gospodje, in bili so konj dva koralka od mojega okna. Večkrat je obsijala sveta luna njihove obrazne in prav natanko om jih spoznal.

Z ozirom na to izpoved starej, ki je prisegel, so bili vsi trije fantje obsojeni vsak na dva dni in morajo plačati škodo na ograji in pa vse stroške.

Fantje so še po obravnavi trdili, da se mož moti in se hočeo pritožiti še na višje mesto.

Bitka na Savskem mostu.

Ven se je boj in velika bitka se je bila na Savskem mostu tam nekje na Gorenjskem. Udeležili so se je fantje in možje, žene in dekleta, ki so se nazadnje tako posredali med sabo, da je šlo, kot je povedal drastično neki starec, ki je stal pod mostom, kar švigašiva, križem-kražem — sem in tja. Fréalo je kamnenje razne debelosti, zadevajo v most in ograjo in se odobjalo v vodo. Fréalo so opeke in palice in količki so se pomilili pod težkimi udareci v krepki peštih. Moški so kleli in se pridružili, vmes pa so vikale in jokale ženske, tako da je bilo kot bi se bližal mostu sam antikrist.

K sreči je komčala bitka brez hujših posledic. Obtoženih je bil sicer osem bojevnikov, ki pa so sredino in brez kazni oddali, ker niso mogli nobenemu dokazati kakih odkritih. Samo eden je ostal žrtve. Ta fant se prvotno ni udle-

Dopis.

Farrel, Pa.
Dne 8. aprila je bila podpisana pogodba za Slovenski Delavski Izobraževalni Dom. Dobili smo več ponudnih, ki se glasijo:

Frank Raskaršek \$3,660.00; John Dekleva, Bridgewater, \$20,615; The Farrel Building Company, \$21,500.00; Wallis & Carley Co., \$21,000.00; Truman & Christian Co., \$21,236.00; Johnson & Sizer Co., \$18,885.00; Husenec & Co., \$17,450.00; Frank Carine & Son \$17,500.00.

Zadnja ponudba je bila največja.

Največji slovenski dnevnik v ZDA.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVĒČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDA.

Na tej je bilo poimenko glasovanja, 14 glasov je bilo oddanih DRŽAVAH.

Če ste se naveličali navadnih...

TEKOM enega desetletja se marsikatera cigareta povzpne do viška in pada v pozabljenje.

To je zgrodovina navadne cigarete...

Toda Helmari ni doživel nobenega rojstnega dne, da ne bi praznovala sprejema nadaljnih množic v njene legije prijateljev.

Seznanite se s

HELMAR

Kraljico izrednih cigaret.

Novice iz Slovenije.

Priseže naj, če si upa.

Tako so odrezali trije fantje iz domačega kraja, ki so bili obtoženi, da so podrli neko noč posestniku. Šestnajstih več metrov novograje okrog hiše. Fantje so namreč tajili in trdili, da so bili tisti noč doma. Ker pa je stari mož vztrajal pri svoji izpovidi, da so bili cni krive, so zahtevali fantje prisego. In prisegel je stari mož takole:

Okoli polnoči je bilo. Ležal sem za pečjo, in kar naenkrat je zunaj zabrlakao. Ker sem mislil, da si je morda kobila, ki je večkrat nemirna, zataknula nogo, sem vstal in šel v hlev. Toda tam je bilo vse v redu. Ko pa sem se vrnil v hišo, sem stopil za okno in čakal, kaj bo. Pa so prišli ti trije fantje in so začeli rušiti ograjo. Bila je svetla noč, gospodje, in bili so konj dva koralka od mojega okna.

Večkrat je obsijala sveta luna njihove obrazne in prav natanko om jih spoznal.

Fant je bil obsojen radi poskodb, ki jih je napravil materi in hčeri, na 14 dni zapora in jima mora plačati 360 Din. za bolečino in 800 Din. za zdravljenje in za izgubo zaščitka.

Udareci z ranto so bili namreč precej krepki in sreča je bila zanj, da je zadel obe ženski po ramah in ne po glavah. Vendar pa se je fantu zdelo za malo, da bi bil od takole udeležencev samo on obsojen in zato se je pritožil, ter predlagal sedem prič, ki naj bi potrdil, da sta bila on in njegova punca le v silobranu.

Ljubljanski senat pa je njegov vzkite zavrnil in fant bo moral kazeni presedeti in plačati stroške in odsodnine.

Te je bilo zadnje dejanje bitke na savskem mostu.

Kaznjenev deželnega sodišča ljubljanskega, neki I. Stajko, ki je prestari kazni neznanokam kam izginil, in ga še do danes niso izsledili, je ovadil po svojem odhodu ječarja Ivana Borkota, da so dobivali kaznjenevi od njega vse, kar so hoteli, seveda le proti dobrini odškodnini. Poleg tega je trdil Stanjko, da si je paznil od več daril, ki jih je sprejal za kaznjenevi, obdržal sam, včasih kar polovico ali še več, in to ne le je delila in tobrak, marveč tudi denar.

Pri obravnavi, katere se pa so ovadile seveda ni udeležil, so izpovedale vse priče ugodno za Borkota in se mu ni mogel dokazati ni v tem kazni odškodni, ker niso mogli nobenemu dokazati kakih odkritih.

K sreči je komčala bitka brez hujših posledic. Obtoženih je bil sicer osem bojevnikov, ki pa so sredino in brez kazni oddali, ker niso mogli nobenemu dokazati kakih odkritih.

Nadalje tudi naznjam, da smo kupili še en lot, ki je jasno pravven za nas, za sveto \$950.00. Prostor imamo sedaj širok 110 čevljev.

Frank Kramar.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVĒČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDA.

Na tej je bilo poimenko glasovanja, 14 glasov je bilo oddanih DRŽAVAH.

čarja oprostil in mu dal tem polno zadoščenje.

Predbeni vlog.

Te dni je bil izvršen v Mencingerjevo zajtrkovalnicu predbeni vlog, ki sta ga izvršila po vsej priliki dva svedroveca, ki sta moralna lokal dobro poznati. Prišla sta na dvorišče Komenske ulice, kjer sta preplezala ograjo, nato pa odprli vrata, ki vodijo do stopnje, s ponarejenim ključem. Druga vrata, ki vodijo neposredno v klet, sta vrgla s tečajev in tako prišla v notranjost, kjer sta lahko gluhi noči nemoteno gospodarila. Storileca sta najprej pogledala za gotovino, ki sta o naša v nezaklenjenem predbal in sicer skoraj 1800 Din. Nato pa sta si naščela še vtčo množino raznih jestiv in več steklenic raznih likerjev. Pri odhodu sta vrat zopet zverila, vendar ne zaklenila in odšla po isti poti kakor na dvorišče zopet na cesto.

Kdo bi bila predbrana uzmivoča, je doslej še uganka, vendar obstaja upanje, da jih policija na podlagi raznih okolnosti konačno uvrsti, morda še preje, predno izpijeti ukradene steklenice likerja.

V AVTOMOBILU SKOZI NUBIJSKO PUŠČAVO.

Iz Chartuna prihaja poročilo, da se je posrečilo dveva madžarskih sportnikov, Antonu Esterhazyju in Ladislavu Almassyju, prevoziti Nubijsko puščavo v avtomobilu. Odpotovala sta meseca februarja v Egipt, kjer sta se lotila težavne naloge. Angleške oblasti so jima šle v vsem na roko, polprle so ekspedicijo s priporočili in deloma tudi z zgromotnimi pripromočki. Dne 15. marca sta sportnika zapustila Kairo ter ubrala skozi Assuan, kjer je začetek puščave. Vozila sta se proti Chartumu, do koder sta v treh tednih premerila 3000 km. Njun avtomobil je tipa Steyer s šestimi cilindri. Sedaj nameravata sportnika poskusiti svojo srečo z lovom na leve v puščavi blizu Dar Senarja.

Za rudniške uradnike

se napoveduje iz Rima izboljšanje plač. V prihodnji seji ministarskega predstavnika se predloži minister Belluzzo začetni načrt. Sedaj se o zadnjem dogovoru že s finančnim ministrom. Kaj pa bo z izboljšanjem med za rudniške delavce? V Idriji so šestnajst uradnikov najprej doleteli, ali je Avstrija sposobna plačati dolegove? V skupaj, da se prična njena plačilna zmogljost, se razsodi, koliko bi plačala v močem svetu.

Slavni vrtnar Luther Burbank je umrl.

Vse svoje življenje je posvetil izboljšanju sadnih in evčilnih vrst.

Posečilo se mu je proizvesti kaktus brez bodice, čepljivo brez pleke in gartorja črne barve.

To je vsekakor silen napredek.

V vseh štiridesetih letih naprtega dela se mu pa ni posrečilo umetati potom napraviti eno amo bilko, eno samo stebelje.

Tudi človeškemu duhu so poslavljene nepremagljive meje.

Zadnje leto je bilo tiskanih devetdeset milijonov izvodov Svetega pisma.

Vse to ogromno število pa ne zadeže dosti.

Ljudje namreč nočajo vpoštovati najvišje zapovedi: — Ljubljati se med seboj!

Kakšno spoštovanje ima Koverto napram svojim naročnikom, je najbolj razvidno iz cirkularja, s katerim jih lovi.

V njem je namreč dobesedno rečeno: "Če ste naš somišljjenik, boste brez dvoma stopili v krde naših naročnikov".

"Krdel!" Da, to je prava beseda za Kovertove somišljence.

Ze koncem leta je bila v javno oznanjena, da mu manjka sedemdeset petdeset naročnikov. Kakor hitro bi dobil teh sedemdeset, bi začel dnevnik.

V cirkularju, ki ga je razposlal dne 4. marca, pa pravi dobesedno: "Radi bi list povečati in dodati še eno številko na teden. To pa bo mogoče storiti, ako dobimo več par tisoč naročnikov".

Kako ve to vjema?

Konecem leta mu je manjkal sedemdeset naročnikov. Začetkom marca mu jih je manjkal par tisoč.

Kdo ve, koliko jih bo imel konec leta?

Prej smo včasi rekli: — Na tem kornarju prodajajo boljše vino kot pa na tem.

Sedaj pa pa previno: — Na tem kornarju prodajajo slabšo brozgo kot na onem.

Zgodovinski junak Cyrano de Bergerac je bil znan po svojem dolgem nosu.

Boga naj zahvali, da ne živi v tem času in da ne opravlja službe italijanskega ministrskega predsednika.

Naša vložna knjižica je vaš kapital.

Nabavite si jo.

Vloge na

SPECIAL INTEREST ACCOUNT

obrestujemo po 4% pričenši s prvim vsakega meseca.

<h4

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslov Bureau.)

AMERIŠKA ZGODOVINA V APRILU

IV.

27. APRILA, 1822. — ROJSTNI DAN ULJSSES SIMPSON GRANT-A. — Glavni poveljnik unijške vojske v Civilni vojni, eden izmed najslavnjejših vojskodvodov in 18. predsednik Združenih držav, se je tega dne rodil v Point Pleasant, Ohio. Dovršil je vojaško akademijo pri West Point, N. J., 1. 1843. Ko je tri leta kasneje začela mehiška vojna, je bil eden od poslanov na fronto in prisostoval je vsaki bitki razu ene. Ko je vojna končala, bil je stotnik. Ali vojska je bila majhna in pomikanja jaka počasno. Ker ni mogel vzdrževati družine ob stotnikovi plači, je postal ostavko in postal poprej farmar in potem trgovec z nepremenim, propadel pa je v obeh podjetjih. Končno je šel služiti za pomočnika v štacuni svojega brata v Illinoisu. Tukaj je mirno živel, dokler ni izbruhnila državljanska vojna. Polet je se takoj v Springfield, glavno mesto Illinoisa, in ponudil svojo službo governerju Yates. Ali Yates je bil preoblačen s prošnami za častniška mesta s strani političarjev in bogatinov. Grant ni imel političnih prijateljev, ki bi ga prizorčil. Tako je governer njegovo prošnjo kratkomalo odbil z besedami: "Nemorem vas rabiti". Vendar je Grant postal v Springfieldu in nekaj časa kasneje so ga vporabili v uradu državnega General Adjutanta za drobno pisarniško delo. Yates ga je kasneje imenoval za rekrutirnega častnika in pobočnika s plačo treh dolarjev na dan. Grant je spoznal, da so političarji in briokrati slabo služili domovini. Pisal je Adjutant-Generalu Združenih držav in naprosil za poveleništvo polka. Njegovo pismo ni nikdar dobilo odgovora. Predsednik Lincoln ni nikoli slišal o njem. Med tem pa je George B. McClellan, ki je dovršil akademijo tri leta po Grantu, postal major-general in poveljnik ohijskega oddelka. Grant je šel k njemu, ali general ga ni hotel sprejeti. Končno pa je useda posegla vmes. Dobrovoljniški polk št. 21 je bil ustavljen od nediscipliniranih survežev, ki niso hoteli marširati pod redno izvoljenim polkovnikom. Drugi "politični" polkovniki pa so se bali sprejeti poveljništvo tega polka. V sili so se obrnili na Granta in mu ponudili komando. Grant je takoj sprejel. Moštvo je v njem takoj spoznalo mojstrja in postal so navdušeni zanj.

Ko je Grant zasedel Fort Henry v Tennessee, začel je oblegati Fort Donelson, največjo trdnjavjo v tej državi. Konfederirani poveljnik je vprašal, kakši pogoje bi mu Grant ponudil za predajo trdnjave. Grant je odgovoril: "Nikakih pogojev razum brez pogojne podlage". Naslednjega dne se je konfederirani general podal s svojimi 15.000 možmi. Ves Sever je bil presuren. Granta so nazivali "Unconditional Surrender Grant". Med tem je v unijški vojski prevladoval nered, le Grant je bil znakovit na zapadu. Ves Sever je zahteval za Granca najvišje mesto v vojski za Predsednikom. Predsednik Lincoln je nato imenoval Granta za Lieutenant General unijških vojsk. Grant je vodil vojsko do konca.

POZOR!

Z ozirom na številna vprašanja, ki jih prejemamo glede posiljanja denarja, smatramo u mestno naglašati, da izvršujemo denarna nakazila ne samo v stari kraj, ampak tudi iz starega kraja sem. S pomočjo svojih zvez lahko vnovičimo hranilne knjižice, dobroimetja pri bankah in zasebnikih ter razne terjatve, ki jih imate v starem kraju v tamošnjem denarju ali v dolarjih. Vnovičenje in prenos denarja traja približno en mesec.

Kakor v vseh ostalih poslih obrnite se tudi tozadevno na zanesljivo —

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK, N. Y.

ARBOR DAY — American Forest Week. — Arbor Day — drevesni dan — je vsakoletni dan, posvečen sajenju dreves; svrha tega dne je, da se vzbudi zanimanje občinstva za gozdarstvo. Pojedelski urad države Nebraska je 1. 1872 prvič uvedel proslavo takega dne, s tem da je priporočil občinstvu, naj posveti drugi tretjak meseca maja sajenju dreves in naj se ta dan imenuje Arbor Day. V nekaterih državah velja Arbor Day kot zakoniti praznik ali praznuje se povsod na kak formalni način.

Kakor vedno v zadnjih letih, tako je Predsednik Združenih držav izdal tudi letos program, s katerim priporoča občinstvu, da praznuje teden med 18. in 24. aprila kot "ameriški gozdarski teden" — (American Forest Week) in en dan istega tedna kot "drevesni dan" (Arbor Day), kjerkič se to ne protivi državnim zakonom in navadam. Predsednik Coolidge v svojem proglašu pondarja zlasti potrebo učinkovite borbe proti gozdnim požarjem, umnega sekanja dreves, pogozdovanja ledin in priporočuje, naj občine, okraji, države in federalna vlada razširijo svoja gozdna posestva.

Kanadska vlada je ravnotako proglašila isti teden kot dobo, ki na bo poselno posvečena ohranjanju in obnovljanju gozdov.

SLEPARJE PUSTOLOVCA

Pariški policijski se je te dni posrečil srečen lov. Na ulici je ujela enega najpremetnejših pariških pustolovcev, ki ga je iskala že pred vojno in ki je izvršil v Parizu neboj sleparje. Prvi brzovojni aparat pa je bil dovršen še le 1835 in Morse ga je razstavil v New Yorku. L. 1837 je pripravil mnogo popolnejše razstavo in zaprosil za patent. Naslednjega leta je zaprosil Kongres, naj zgradi eksperimentalno brzovojno linijo med Washingtonom in Baltimore, da se dokaže praktična vrednost njegove iznajdbe. V Kongresu je bilo mnogo neverni Tomažev in drugi so se brili morec iz Mores-a; tako ni Kongres tedaj storil ničesar. Dogaški štiri leta je Morse v gmotnih stiskah plazil oko Kongresa. Končno je Kongres v zadnjem zasedanju l. 1843 sklenil, da se mu da \$30,000 za njegove eksperimente. L. 1844 je bilo delo sklenjeno in dokazano, da je bila vsebuje vrednost Morsejevega sistema elektromagnetičnega telegrafa. Prva brzovajka se je glasila: "Kaj je Bog ustvaril?" in brzovajenna je bila od dvorjan Vrhovnega sodišča v Washingtonu do Baltimora. Bilo je to 24. maja 1844. Od onega dne si je telegraf osvojil svet. Neštivo počasenje in odlikovanj z vseh strani sveta je bilo podprtih ameriškemu iznajdelcu. Glavno evropske vlade so mu skupaj poklonili 200.000 frankov. Profesor Morse je tudi doživel odlikovanje, da je l. 1842 položil prvo podmorsko brzovojno žico v pristanišču New York. Umril je dne 2. aprila 1872.

Polej je izračunala, da je pred vojno osleparil razne moderne tvrdke v središču Pariza za najmanj dva in pol milijona frankov, kar je bilo za tiste čase vsega spoštovanja vredna vsoča.

Moz je predstavljal v modnih velemagazinjih kot aristokrat ali bogataš ter naročeval dragocene predmete, oblike, zlatnino, dragulje ter ostale dragocenosti. — Navedel je običajno naslov denarnega velemagazyna ali aristokrata. Tvrda je seve promptno in dragovolje izvrševala naročila in pošljala magnata naročeno blago na dom. Tvrde se niso upale takoj predložiti rezumov in so čakale po par dni ali tednov, kadar je to bilo običajno pred vojno. Par upo izročenem blagu pa se je oglašil pri velemagnatu naš slepar Peloux ki je gospodru opozoril, da prihaja kot revizor podjetja in da gre za pomoto. Ljudje so mu lahko izročili blago, da ga vrne tvrdki. Z blagom pa jo je slepar popihal v inozemstvo, kjer ga je prodajal pod ceno. Na ta enostaven način je osleparil pariške firme za nad pol milijona frankov. Končno ga je policija vendar prijela in postavila pred sodišče. Tu pa je sleparju uspelo, da so ga proglašili za umobolnega in spustili na svobodo.

Po vojni se je zopet pojavit v Parizu. To pot se je vpisal v odlično protestantsko društvo, in sicer kot dijak. Kakor znano, pridejo najboljši finančni predstavniki Pariza protestantski veroizpovedi. Mož je zadišal, to zvez, potvoril razna sprica, si pridril vojni krize in prisa in si nadel ime brata, ki mu je padel med vojno. Hodil je od veljaka do veljaka in vsakemu izsilil večje vsoote pod kriško podporo in usmiljenja. Na ta način si je nakupičel precej denarja in opeharil protestantske kroge Pariza za več deset tisoč frankov.

Policija je končno sleparja izselila ter ga izročila sodni oblasti. Menda mu to pot ne uspe, zato preprečiti sodnike, da je umobolen.

Ne zanemarjajte svojih otrok.

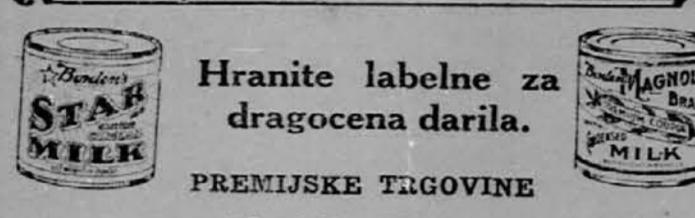
Če so otroci slabega zdravja, je treba iskati najbolj tehten vzrok v nezadostni količini hrane. Večino dojenčkov skrbno hranijo, tehtajo jih vsak teden ter skrbno pazijo manje. Toda ko otrok doraste, ga začne starši zanemarjati. Starši morajo paziti na otroke ter jim posvečati isto starš in pozornost kot tedaj, ko so bili dojenčki. Ko so zdravni preiskovali otroke, so proučili, da je kondenzirano mleko dragocene hrane za vzpostavitev njihovega zdravja.

Magnolia ali Star Kondenzirano Mleko lahko uporabljate na različne načine. Pri vsakem navodilu, ki zahteva mleko in sladkor obenem, se ga poslužite. Poslužite se ga za otroke in za ostale člane svoje družine, ko delete kekse, piškote, pudinge, polvike, kustarde, dežerte in pri drugih jedeh, katere vasi radi jedo. Da te ga jimi otrokom na ta ali enačin, radi ga bodo imeli. Dajte ga jim v kavi, kakav ali čokoladi. Vedno ga imejte kanu na ledu. Ne bo se pakniral ter je vedno pravljivo za uporabo.

BREZPLACNO

Če branite labelne s teh kan, lahko dobiti dragocene darila. Tukaj vidite naslikano krasno in uporabno žlico. Tako žlico lahko dobiti za 20 labelnov. Začnite danes braniti labelne ter jih odnesite v bližnjo trgovino, navedeno spodaj. Oglejte si veliko izberi koristnih predmetov. Dosti stvari boste našli, katere lahko uporabljate v svojem domu.

Hranite labelne za dragocene darila.

PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street, near Duane Street
426 West 42nd Street, Near Ninth Ave
1227 Third Avenue, near 80th Street
61 East 125th Street, near Madison Ave
BROOKLYN, N. Y.
578 Courtlandt Avenue, near 150th Street
570 Atlantic Avenue, near 4th Avenue
2 Summer Avenue, near Broadway
LONG ISLAND CITY
44 Jackson Avenue, near 4th Street
JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street, near Newark Avenue
584 Summit Avenue, near Newark Avenue

Človek in stroj.

Navdušen častilce tehnične civilizacije in preročiščenje končne zmage je izjavil, da je prava kraljevina, mače dobre, kratko rečeno: doba pisalnega stroja in železobetona. Morda bi se dalo dediti še rotacijski stroj, avtomobil, aeroplanski, gramofon in radio. Tehnična civilizacija izpodriva individualnost, stroji nam vbetajo namesto družabnega življenja, v katerem se je lahko uveljavil vsak poenostavljene, nekakšno človeško mravljišče, kjer dela vse po istem kopitu in v enakem tempu. Namesto kamna in lesa smo dobiti železobeton, prvotno premetno sredstvo v obliki človeških ali kvečjemu živalskih nog, je izpodrinal avtomobil, motocikel in aeroplanski. Umetnik se mora polegoma umakniti s sveta. Saj ima gramofon, radio in biograf. To, kar je prej moduliralo glas, kar je odštevajo pogled in kretanje, kar je povzročalo psihično vez med povečanim igralecem in gverniki ter občinstvom, je v celoti izginilo. Človek lahko kadti in čita novine, lahko kramlja z ženo ali deco, lahko se valja po postelji obenem pa posluša koncerte, ki jih prenaša radio po vsem svetu. V starih časih si ljudi

je v gledališču ali na koncertih dihati niso upali, tako navdušeno so poslušali melodične. Zdaj, ko imamo radio, se lahko zakonsko mož prepriča z ženo ali igra z dečki, obenem pa posluša koncert in pije tančko káko. Stroj je stopil med umetnico in poslušačem. Rotacijski stroj vrže na ulico v poleg tistega, da je usnjal časopis. Človek je del stvarstva, ki hoči svojo večno pot po krovulji. — Zdaj smo na mrtvi točki in zopet se bomo vračali k individualnosti. Razvoj se nikoli ne vrne tja, kjer je človeštvo že stalo. Sprememba zapasti v ljudih neizbrisne sledove. Kadri se poslavljamo, se moramo zavedati, da se nikoli več ne srečamo neizpremenjeni. — Ideal človeštva ne bo robot, ne hačen človek, mravljava, ki jo je podprtjamo z mehanizirano ustrojstvom mravljišča, temveč plemenit deber in socijalno čuteč človek. Bodočnost pripada človeku-gospodarju stroja, ne pa njegovemu klavirnemu sužnju.

KADAR NAPRAVIL OTROCI GOSTIJO

Dajte Jim Runkomalt. Prošavili se boste kot gostja, kajti otrokom užajajo "čokoladni okus". V vsak kozarec mrzlega mleka dajte žlico Runkomalta, nato pa zmešajte v shakeju. Ta kajki se razredči ter je v trenutku pripravljeno. Okusno okreplilo, hranilo in lahko prebavljivo. Kupite pet groceriju Runkomalta ter se pripravite, kako zadovoljivo pijačo lahko načrtujete.

ROJAKI, NARGČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVĒČJI SLOVENSKI DNEVNÍK V ZDRAVIA.

Kaj karakterizira našo dobo? DRŽAVAH.

ZA GOSPODINJE

Piše ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema našete, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsek teden objavljali članek, ki bo zanimal vsako dobro gospodinjo.

NAVODILO Štv. 96.

Navodilo za kuho.

Citrone in oranže naj zavzemajo posebno mesto v vaši dijeti. Citrone vsebujejo soli in kisline, ki izvajajo važno vlogo pri grajenju telesa. Vzdržujte tek ter pospešujejo prehod. Citronov sok je premičen, če plite samega. Če ga booste pliti, da je treba mesati s soki drugih sadzavcev. Citrone je mogoče na vse načine uporabiti, bodisi pri kuhi, bodisi pri peki. Najbolj navadnejši je, pri kateri je treba uporabiti citron, ki je citronov meringue paž.

CITRONOV MERINGUE PAJ

1/2 čašo evaporiranega mleka
1/2 čašo vrele vode
1/2 čašo sladkorja
1/2 čašice koruznega skroba
1 žlico masla ali nadomestila za maslo
2 jajčka
1 kuhan piškotni ovoj
sok dveh citronovih olupkov
1 citron
par zra soli.

Zmešajte mleko in vodo v dvojem vrelem, pridelite sladkor in skorod temeljito zmešati, ter kuhanje potajstje minut in večkrat premešajte. Ležite beljak od rmenjanja, rmenjajte dobro utepite, pridelite nekoliko gorkega mleka, vlijte v zoto zmes ter se kaških pet minuti kuhatje. Pri tem je treba vsekrat pomestati. Potem osolite, in ko se nekoliko ohladni, pridelite citronovo skorjo in sok, dajte v piškotni ovoj, pridelite zmešajte in dve ali tri čašice sladkorne praska ter kuhatje v zmeri pet deset minut, da bo postalo trdo in se bo lepo zmenilo.

Nasveti za kuhinjo.

Stekleno vase najlažje očistite s pomočjo soli in jesina. S to zmesijo dober izperite, nato pa izplaknite v čisti vodi.

Sedaj so v modi tako visoke posodice za sol in paper. Napravljene so iz stekla ali pa iz kake posrebreni kovine.

Osebno zdravje.

Zitnato jed smatrajo nekateri samo za začrtn, toda v splošnem je dosti večjega pomena. Ko se mesecenovembra zahvaljujemo za pridelke, s katerimi se bomo vse leto hrani, imamo v miših tudi pčenice, koruzo, rizi, riž, riž in jemčen. Pšenico zmešujemo v mlini ter pride k nam v obliki moke. Koruzo zmešujemo v moko ali koruzni skrob, uživamo jo pa tudi v obliki "corn flakes". Uživajte dosti zrnate hrane. Dala vam bo moč in sposobnost, da boste lahko opravljali svoje delo.

Raznoterosti.

V kremljih kraljevega orla.

Nenavaden dogodek se je prišel pred nekaj dnevi in fontainebleauškim gozdom na Francoskem. Čuvaj fontainebleauškega gradu se je vozil na svojem motoreiku v Nourous. Pot drži skozi gozd. Prično sredji gozda se je spustil na motoričnika kraljevskega orla. Hotel je ptic-poropči ubežati, toda orlovi mu je trdrovratno sledil, tako da je moral slediti ustaviti motoriček in s pomočjo nekega Šoferja. Kraljev je srčal, pobiti u

KATASTROFA V PRISTAVNIŠČU
NIŠČU

V soboto, 20. marca se je pripravila v plitkem pristanšču velika katastrofa. Do katastrofe je prišlo na plavajočem doku delniške družbe "Marian". Na doku so že več kot poldrugi mesec popravljali italijanski parnik "Rodi", ki čisto registrira 800 ton. Parnik je priplul s splitsko pristanščo že mesecev decembra 1. Ker je imel znatne poškodbe, se ga začeli popravljati. V soboto so bila popravljalna dela končana in bimorali parnik spustiti v morje. Kapetan Vuškovčić je dopoldne še enkrat pregledal parnik in ko je ugotovil, da je vse v redu so začeli parnik z doka polagom spuščati v morje. Na italijanskem parniku se je nahajal kapetan del Carlo s posadko 15 mornarjev. Ravno v trenotku, ko bi se moral parnik izmotiti iz doku in da odplije na svobodno morje, se je parnik "Rodi" nenadoma začel nagibati na levo stran. Na krovu je nastala velika panika, ravno tako tudi med gledaleci. Moštvo parnika je izgubilo vsako prisotnost duha in je posakalo v morje. Parnik se je nato naslonil na pobočno stran doka. Ko se je to dogodilo, nastal je silovit lom in trus. Poveljniški most je bil takoj ves razbit. Ravnotako tudi dimniki in jambori. Ob dok pripljosen se je parnik naslonil za 60 stopinj. Na suhem je zavladala še večja panika nego na doku. Gledaleci so spočetka mislili, da je polovica mornarjev na parniku postala žrtev nezgodne, nekateri pa so začeli bezati. Pri tem jih je padlo nekaj tudi v morje. Končno so ugotovili da ni nobene človeške žrtve. Mornarji, ki so poskakali v more so se rešili. Škoda je velika. Posebna komisija preiskuje sedaj vzrok katastrofe. Italijanski parnik sam je zavarovan pri neki italijanski družbi, dok sam pa za dva milijona dinarjev.

NAVIDEZNA SMRT

So ljudje, ki se ne boje nobenih stvari tako, kakor navidezne smrti. Do zadnjega diha jih mnogi in preganja skrb, da jih ne bi pokopali živih v kataleptičnem stanju. Zdravniki se radiča poslušajojo v izvestnih primerih posebnih sredstev, s katerimi se uverijo, da je človek resno ali navidezno mrtev. Biti so časi, ko so radi tega mrličem celo prebadali srce.

V Manchesteru so pred kratkim v onotdnu bolnično prepeljali žensko, ki je dobila kataleptičen napad. Vsi so bili prepričani, da je mrtva, samo zdravnik dr. Mitchell jim je ugovarjal. Štirinajst dni je ležala ženska kakor mrtva in ni dala od sebe nobenega znaka življenja. Seveda ni ves ta čas eniti niti lakote niti žeje. Imela je črsto zaprta usta, njene nosnice se niso pribegale. Samo zdravniki so mogli spoznati znake, ki so pripali, da je ženska še vedno pri življenju. Polagali so ji pred nosice malo gledalce, ki se je radi diha vselej orosilo. Na ta način so spoznali, da ženska še vedno živi, čeprav napravljajo vtiš, da je mrtva. Na razne dražljaje pa bolnično telo nikakor ni reagiralo; zdravniki so napravili par poskusov celo z vbrizgavanjem pod kožo, toda ženska je ostala trda in se je sama zdramila iz kataleptičnega krča šele čez štirinajst dni.

V Dublinu pa je živel svoj čas polkovnik Townsend, zelo pameten mož, ki je sam s seboj pravljal zanimive preizkušnje. Znal se je tako obvladati, da je mogel neverjetno minimalno znižati bitje srca. Večkrat je ljudi prestrašil s svojimi eksperimenti. Žila na zapestju mu je skoro popolnoma prenehala biti. Polkovnik se je v tej ravn občudovanja vredni umetnosti vadil tako dolgo, da se je izuril popolnoma. Nekaj ko je poskušal svojo vse obvladujočo voljo, pa mu je sreča res popolno prestalo. Mož je umrl, telo se mu je ohrabnilo in odnesli so ga v grob.

Knjigarna "Glas Naroda"

MOLITVENIKI:

Duša popolna	1.—
Marija Varhinja: v platno vezano	.80
v fino platno	1.00
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Rajski glasovi: v platno vezano	1.00
v fino platno vezano	1.10
v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.70

Skrbi za dušo: v platno vezano	.80
v usnje vezano	1.65
v fino usnje vezano	1.80

Sveti Ura z debelimi črkami: v platno vezano	.90
v fino platno vez	1.50
v usnje vez	1.60

Nebesa Naš Dom: v usnje vezano	1.50
v fino usnje vezano	1.80
Kvišku srca, mala: v fino usnje vez	1.20

ANGLEŠKI MOLITVENIKI: (ZA MLADINO.)	
Child's Prayerbook: v barvaste platnine vezano	.30
Child's Prayerbook: v belo kost vezano	1.10

Key of Heaven: v usnje vezano	70
Key of Heaven: v najfinješe usnje vezano	1.20

(ZA ODRASLE.)	
Key of Heaven: v fino usnje vezano	1.50
Catholic Pocket Manual: v fino usnje vezano	1.30
Ave Maria: v fino usnje vezano	1.40

POUČNE KNJIGE:	
Angeljska služba ali nauk kako se naj streže k sv. maši	10
Boj načeljivim boleznim	.75
Dva sestavljenja plesa: četvorka in beseda spisano in napisano	.35
Domači vrt, trdo vez	1.—
Domači živinozdravnik	1.25
Domači zdravnik po Knajpu	1.25
Govedoreja	.75
Gospodinjstvo	1.—
Jugoslavija, Melik 1 zvezek	1.50
2. zvezek 1—2 snopič	1.80
Kubična računica, — po meterski meri	.75
Katekizem, vezan	.50
Kratka srbska gramatika	.30
Knjiga o lepem vedenju, Trdo vezano	1.00
Kako se postane ameriški državljan	.15
Knjiga o dostopnem vedenju	.50
Ljubavna in snubilna pisma	.50
Mlekarsko s črticami za živinorejo	.75
Nemško - angleški tolmač	1.20
Največji spisovnik ljubavnih pism	.80
Nauk pomagati živini	.60
Najboljša slov. kuharica, 668 str.	5.00
Nase gobe, s slikami. Navodila za spoznavanje užitnih in strupnih gob	1.40
Nasveti za hišo in dom; trdo vezana broširana	1.—
Nemška slovnica	.60
Nemščina brez učitelja — 1. del	.30
Pravila za oliko	.65
Psihične motnje na alkoholski podlagi	.75
Praktični računar	.75
Praktični sadjar trd. vez	3.00
Parni kotel; pouk za rabo pare	1.—
Poljedelstvo, Slovenskim gospodarjem v pouk	.35
Računar v kronske in dinarski veljavi	.75
Ročni slov.-nemški in nemško-slov. slovar	.60
Sadno vino	.30
Srbška začetnica	.40
Slike iz živalstva, trdo vezana	.90
Slovenska narodna mladina, obseg 452 str.	1.50
Sloveno-nemški in nemško-slovenski slovar	.50
Spolna nevarnost	.25
Spretna kuharica; trdo vezana broširana	1.45
Svetlo Pismo stare in nove zaveze, lepo trdo vezana	3.00
Ummi čebelar	1.—
Ummi kmetovalec ali splošni poduk kako obdelovati in izboljšati pole	.30
Veseljana knjilica	.50
Veliki slovenski spisovnik raznih pism, tem, trdo vez	1.80
Vinarstvo	2.00
Veliki vsevedel	.80

Zdravilna zelišča	40
Zgodovina S. H. S., Melik 1. zvezek	45
2. zvezek 1. in 2. snopič	70

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Aškerčevi zbrani spisi:

Akropolis in piramide .....

Balade in romance trd. vez .....

Broš .....

Četrti zbornik trd. v. .....

Peti zbornik, broš .....

Primož Trubar trd. v. .....

Amerika in Amerikanci (Trunk) .....

Andersonove pripovedke trda vez .....

Agitator (Kersnik) trdo vez .....

Asazel trda vez .....

Andrej Hofér .....

Boccacio dekameron .....

Belgrajski biser .....

Beli rojaki, trdo vezano .....

Biserne 2 knjige .....

Brez zarje, trda vez .....

Brez zarje, broširana .....

Bele noči (Dostoevski) t. v. .....

Balkanska Turška vojska .....

Balkanska vojska s slikami .....

Božja pot na Šmarje goro .....

Božja pot na Bledu .....

Burska vojska .....

Bilke (Marija Kmetova) .....

Cankarjeva dela:

Grešnik Lenard t. v. .....

Hlapec Jernej .....

Podobe in sanj t. v. .....

broširano .....

Romantične duše trda vez .....

Zbornik trd. v. .....

Mimo življenja .....

broširano .....

Henry Murger:

LA BOHEME

Slike iz življenja ciganov.

(Nadaljevanje.)

— Trije klobuk! — je v ekstazi rekel Schaubard; — ali more imeti človek tri klobuke, ko ima samo eno glavo?

— In čevlj! — je rekel Rudolf, poglejte vendar!

— Čevlj so! — je zatukil Colline.

In kot bi trenil z očesom, si je zbral vsak popolno opravo.

— Do danes zvečer, — so rekli in se poslovili od Carolusa. — Dame bodo blesteče opravljene.

— Toda, — je rekel Carolus in pogledal na čisto prazne obesedilnice, — meni ne pustite nič? Kako vas bom sprejel?

— Oh, — za vas je vseeno, — je rekel Rudolf, — vi ste gospodar; vam ni treba biti mar etike.

— Toda, — je rekel Carolus, — ostane mi samo ena spalna suknja, ena hlače, en flanelast televnik in copate; vse ste vzel.

— Ne de nič, oprostimo vam vnaprej, — so odgovorili ciganji.

Ob šestih so servirali imeniten obed v obdemici. Ciganji so prišli. Marcel je nekoliko ščepil in bil že elabe volje. Mladi vicomte Pavel je planil pred dame in jih petjal na najboljša mesta. Mimi je imela zelo fantastično obliko. Musete je bila izzivno napravljena. Femija je bila podobna oknu z barvastimi šiprami in si ni upala sesti za mizo. Obed je trajal dve uri in pol in je bil neizmerno živahen.

Mladi vicomte Pavel je stresno stopal na nogo gospodačni Mim, ki je bila njegova soseda, in Femija je pri vsaki jedi se kaj v drugi naročili. Schaubard je bil zidane volje. Rudolf je imпровiziral sonete in zaznamenoval ticta s tem, da je razobil kozare. Colline je čoljal z Marcellom, ki je bil vedno slabe volje.

— Kaj ti je? — ga je zpraševal.

— Strašno me bole noge in to mi je neugodno. Ta Carolus ima noge kot kaška punčka.

— Dovolj ho, — je rekel Colline, da mu na kakš način pove, da ne more tako dalje biti in da mora v bodoče dajati delati za nekaj številki večje čevlje; budi miren, bom že to uredil. Pa pojdi v sedan, kamor nazu kliče rajška pijača.

Pojedina se je živahnje nadaljevala. Schaubard je sedel v glasovirju in začel s čudovito vremensko izvajati svojo novo simfonijo, — 'Smrt deklige'. Lepa korinčica 'Ujmik' je dolgega časa, da jo je moral dvakrat ponoviti. Dve struni sta počeli pri glasovirju.

Marcel je bil vedno slabe volje, in ker se je Carolus radi-tega pri njem pritožil, mu je umetnik odgovoril:

— Drugi gospod, midva ne bova nikdar intimirna prijatelja; poslušajte, zakaj. Fizične nepodobnosti skorodno vedenju z gotovostjo kažejo duševno nepodobnost, filozofija in medicina se strinjata v tem.

— No, in? — je dejal Carolus.

— No, in, — je rekel Marcel in pokazal na svoje noge, — vaši čevlji so neskončno preozki zame, to mi kaže, da nimava enaka značaja; sicer pa je bila vaša mala slavnost divna.

Ob eni zjutraj so ciganji vstrali in šli po velikih ovčjih domov. Carolus je bil bolan in je neumno govoril svojemu učencu, ki je samjal o medrih očeh gospodine Mimi.

XIII

Pojedina.

To je bilo nekaj časa poteg, ko sta pesniki Rudolf in mala gospodinja Mimi začela skupno gospodarstvo; in približno že osem dni je živel ves ciganški krožek v velikem nemiru, ker je bil izginil Rudolf, ki ga neskončat ni bilo nikjer. Iskal so ga po vseh trnih. Izmor je imel navadno ho-

diti, in povsod so dobili isti odgovor:

— Že osem dni ga nismo videli.

Colline je bil posebno nemiren, to pa radi tega. Nekaj dni prej je bil zavzel Rudolfa članek o visoki filozofiji, ki naj bi ga ta uvrstil med razne novice časopisa Kastor, revije elegantnih klobukov, ki je bil glavni urednik. Ali je filozofični članek izšel pred edini strmeče Evrope? To je bilo vprašanje, ki si ga je stavljalo nekaj Colline; in razumeli boste strah, če vam povem, da filozof še ni imel časti, da bi ga bili tiskali, in da je vroč želel, da bi videl, kakšen učinek bi napravila njegova proza, tiskana v četrter. Da bi preskrbel to zadeščenje svojemu samoučniku, je bil zapravil že šest frankov za vstopnice v vse pariške literarne salone, ne da bi bil kje našel Kastorja. — Ker ni mogel več zdržati, je prisegel sam sebi, da si ne bo dal niti minute počitka, dokler ne položi roke na nenajdljivega urednika tega lista.

Ker so ga podpirali slučaji, ki bi nas vedli predaleč, če bi jih pripovedovali, je filozof držal besedo. Dva dni potem je dobro poznal Rudolfov stanovanje in je prišel k njemu ob šestih četrnjutrijetih.

Rudolf je tedaj stanoval v hotelu garni neke zapuščene ulice v Saintgermainskem predmestju; stanoval pa je v petem nadstropju, ter ni bil šestegra. Ko je prišel Colline pred vrata, ni našel v njih ključa. Deset minut je trkal, ne da bi mu bil kdo odgovoril odznotraj; zgodnjih ropot je privabil celo vratarja, da je prišel prosit Collinea, naj miruje.

— Saj vidite, da gospod spi, — je rekel.

— Zato ga hočem zbuditi. — je rekel Colline in znova potkal na vrata.

— Potem vam boce odgovoriti, — je povzel vratar in postavljal.

Uvedba osemurnega delavnika pred Rudolfovimi vrati, par lakastih vrat, ki jih je bil ološčil.

— Čakajte malo, — je dejal Colline, motreč ženske in možke ne more takoj dalje biti in da mora v bodoče dajati delati za nekaj številki večje čevlje; bodi miren, bom že to uredil. Pa pojdi v sedan, kamor nazu kliče rajška pijača.

— Oprostite, gospod, je.

— No, potem se vi zmotite, moj dragi?

— Kaj hočete reči?

— Gotovo se zmotite, — je rekel Colline in pokazal na lakaste čevlje. — Kaj je to?

— To so Rudolfovi čevlji; mar se je treba temu čediti?

— In to, — je rekel Colline in pokazal na čevljek, — je to tudi Rudolfov?

— Ne, njegove dame, — je rekel vratar.

— Njegove dame! — je presečen vzkliknil Colline. — O, pohotnik! Zdaj vem, zakaj noče odpreti.

— Vraga, — je dejal vratar, — ta mladenič je vendar prost: gospod, če mi hočete povedati svoje ime, vas bom naznani gospodon Rudolfov.

— Ne, — je rekel Colline, — sedaj, ko vem, kje ga najdem, bom prišel ob drugi priliki. — In takoj je šel in naznani veliko novo svojim prijateljem.

(Dalje prihodnjite.)

La Bohème
OGLEJTE SI
TO KRASNO
KINO SLIKO
Dvakrat dnevno: 2.30 - 3.30
EMBASSY THEATRE
Broadway in 46th Street

ANGLEŠKI PRESTOLONASLEDNIK

Slika nam kaže angleškega prestolonaslednika princea iz Walesa v Škotskem gradu pri Alloway.

Osemurni delavnik.

Dobrotam osemurnega delavnika se ima delavstvo zahvaliti večinoma svetovni vojni. Pred vojno so ga zakonito upeljale le nekateri države, vsem na čelu Avstralija. Semtentje so ga bile začele urenščevati nekatere veleindustrije tudi v Združenih državah. Že pred zaključkom svetovne vojne so osemurniški uzakonili nekatere Ameriške države: Panama, Uruguay, Ecuador in revolucionarna Mehika. Leto 1917 so osemurniški uzakonili v Rusiji in na Finsku. Takoj po sklenjenem premirju je sledila Nemčija. V Avstriji je proglašil obvezno osemurniški za veleobrat in industrijo narodni svet na svoji seji dne 23. novembra leta 1918, razstrel ga je začeni odlok revolucionarnih vlad, dokler ni dne 28. decembra 1919 postal pravomočen zakon.

Uvedba osemurnega delavnika v Nemčiji je bil dogodek prve včevljevje in par ženskih čevljekov, ki jih je bil ološčil.

— Čakajte malo, — je dejal Colline, motreč ženske in možke ne more takoj dalje biti in da mora v bodoče dajati delati za nekaj številki večje čevlje; bodi miren, bom že to uredil. Pa pojdi v sedan, kamor nazu kliče rajška pijača.

— Ženski čevljek, — je nadaljeval Colline v pogovoru sam s seboj in v mislih na strogo moreno svojega prijatelja. — Da, gotovo, zmotil sem se. Tu ni Rudolfova soba.

— Oprostite, gospod, je.

— No, potem se vi zmotite, moj dragi?

— Kaj hočete reči?

— Gotovo se zmotite, — je rekel Colline in pokazal na lakaste čevlje. — Kaj je to?

— To so Rudolfovi čevlji; mar se je treba temu čediti?

— In to, — je rekel Colline in pokazal na čevljek, — je to tudi Rudolfov?

— Ne, njegove dame, — je rekel vratar.

— Njegove dame! — je presečen vzkliknil Colline. — O, pohotnik! Zdaj vem, zakaj noče odpreti.

— Vraga, — je dejal vratar, — ta mladenič je vendar prost: gospod, če mi hočete povedati svoje ime, vas bom naznani gospodon Rudolfov.

— Ne, — je rekel Colline, — sedaj, ko vem, kje ga najdem, bom prišel ob drugi priliki. — In takoj je šel in naznani veliko novo svojim prijateljem.

(Dalje prihodnjite.)

s tem vrste "Pro Gorizia", ki bo na ta način oslabljena mnogo teže nastopala v prvenstvu? In res! Igralci Beer pa navedel ne nastopa v vrstah "Pro Gorizia", in jo menda pod roko odkuril na Dunaj iz bojazni pred sodno razpravo.

Na ta način je "Edera" oslabila svojega nasprotnika. Objektivna razprava bi morda dokazala, da njene navedbe niso točne.

MADŽARSKA BRUTALNOST

Te dan se je pričel v Budimpešti proces zoper privatna uradnika Dežiderja Andorka, dr. Mihálya Nagy-ja in tovarše radi zločina sramotjenja madžarskega naroda. Dežider Andorka je prezival tri leta v tabornu interniranje v Zalaegerszegu ter zbral tam podatke o brutalnosti, ki so se rodile v taboru, nakar je spisal knjigo "Madžarska Sibirijska", ki je hotel iztihotapiti s pomočjo obstoječih čez mejo. Pri tem je zasečila policija, ki jih je arretirala in prepeljala v Budimpešto.

Andorka pripoveduje v knjigi, kaj čedne stvari. Internirance so priganjali k delu z batinami. — Tepli so jih s palicami, puškami, železnim drogovim in sabljami.

Pri tem so moralni interniranci takoj stradali, da so jedli pasje meso in krompirjeve olupke, ki so jih pobivali na smetiščih. Neka žena je bila ustreljena, ker je kopala svojega novorojenca. Neko mlado dekle je bilo ustreljeno iz neznane vzroka med izprehodenom. Minogo internirancev je zaradi nečloveške kruttega postopanja izbiljalo. Če si je vaški sodnik zaželil kakšega dokleta in se mu dekle ni takoj vdalo, jo je potrebljal administrativni potom v tabor interniranec. Več žrtv je bilo ustreljenih pod pretezo, da skrnela pobegniti. Če je kakemu čefirju kaka dekleta ugajala, jo je dal zapreti čez noč v samotno celico, kjer je posilil.

Oštreljeni Andorka izjavlja, da je krv. Njegov namen je bil, da piše grozodejstva, ki so se dogajala v taboru in nič drugega. S tem je hotel izpolnil obljubo, ki je dal večim emirajočim interniranecem.

Predešnik: — Ali bi me bilo potreben, da ste vložili na podlagi svojih dokazov proti krivcem in da ga konservativna stranka napačno potrebuje?

Andorka: V letih 1922-23-24 sem podvzel ponovne poizkuse, da vam dajejo opečoril oblasti na te razenje potom notic v listih, toda nemanj.

Predsednik: — Predsednik je obravnavo preložil ter pozval državno pravdinstvo, da izbere protidokaze.

Andorka: V Ramonu Callesu kot predsedniku.

Predešnik: — Ali bi bilo potreben, da ste vložili na podlagi svojih dokazov proti krivcem?

Andorka: V Ramonu Callesu kot predsedniku.

Predešnik: — Čim se je dozna, da je morganatična žena bivšega arumunskega prestolonaslednika Karla vložila v Pariz za tožbo za odškodnino v znesku 10 milijonov francov, je rumunski kralj podpisal dekret, s katerim je za prinečivočno bivališče določeno posestvo Monastirja in Michoacan sta takoj izjavila, da ga bosta podpirala. Člani konгрresa so izjavili v časopisu, da je Obregon njih kandidat. Vse je izgledalo rožnat za povrnitev bivšega predsednika, le pristaši predsednika Callesa so se jezili.

Izjavili so, da ne kaže Obregon nujnosti, dolžne sedanjemu predsedniku, ko je podal izjave, ki so povzročile agitacijo v političnih krogih ter imelo vpliv na rezultate.

Predešnik: — Če je izjavil, da je zmotil predsednika Callesa, se je zmotil.

Predešnik: — Če je izjavil, da je zmotil predsednika Callesa, se je zmotil.

Predešnik: — Če je izjavil, da je zmotil predsednika Callesa, se je zmotil.

Predešnik: — Če je izjavil, da je zmotil predsednika Callesa, se je zmotil.

Predešnik: — Če je izjavil, da je zmotil predsednika Callesa, se je zmotil.

Predešnik: — Če je izjavil, da je zmotil predsednika Callesa, se je zmotil.

Predešnik: — Če je izjavil, da je zmotil predsednika Callesa, se je zmotil.

Predešnik: — Če je izjavil, da je zmotil predsednika Callesa, se je zmotil.

Predešnik: — Če je izjavil, da je zmotil predsednika Callesa, se je zmotil.

Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo za Greater New York in

BELE ROŽE

ROMAN V DVEH DELIH.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

72

(Nadaljevanje.)

Iris se je močno prestrašila svojih lastnih misli, ki so bile njeni naravi tako tuje in ki so se tako malo prilegale značaju njenega moža. Imela je mediji občutek, da ni prišla ta misel niti iz nje, kot da je nekdo govoril poleg nje, tukaj poleg ušes, — z glasom, ki se ji je zdel znas...

Ali pa je mogoče vendarje sama mislila?

Zaprila je oči — in misel ji je zopet prišla. Pohitela je k oknu, izvignila začujoče, odprla okno ter spustila v sobo vroči poletni zrak. Vse pa mi nčiha haščenja. Misel je bila takrat in kakor hitro jo je skušala pregnati s kako druge, se je zopet in zopet pojavila.

Prevzeta od velikanskega strahu je pohitela v sobo svojega otroka ter se sklonila nad nedolžnig bitje, v upanju, da se bo s tem iznebila strašna misli, — vse zaman, kajti neprestano je zvenelo v ujenskih ušesih: — Življenje je postalo zate nemogče. Umreč moč, da vzameš z njega sramoto, katere bi ne mogel prenesti in je ne smeti prenesti.

Strašna groza se je lotila Iris. Sence smrti so se zbirale krog nje in čutila je njih muzali dih. Brez volje je občutila bližajočo se gotovost, a njeni senci je reklo z vsakim utripom: — Živeti, živeti! Jaz nečim umreti!

Fotokale so ure v tem boju dveh sil. Njeno mlado, zdravo in čisto sreco se je borilo z glavo, ki je zahtevala samoučenje, ne iz sebe, pač pa vseled nekega zunanjega pritiska, proti kateremu se je upirala zdrava narava mlade žene, čeprv je vedela, da mora podleči.

Tako je postal njeni senci vedno slabje vspričo vse obvladujoče misli: Ti moraš umreti, ti ne sanč živeti.

Vseled tega ni bilo čudno, da je prvkrat pozabilo svoje dolnosti kot hišna gospodinja. Ko se je otrok prebudil ter so ga zopet odvedli ven na prosto, se je vrnila v svojo sobo ter pozabilo na urko. Madama Krištoforovič je zavzela njeni mesto ter dala duhete, co pijačo profesorju in Sigrid.

— Iris vendar ni bolna? — je vprašala madama — Pri kositu je bila tako izpremenjena.

Sigrid je skomignila z ramama, a ni rekla ničesar.

— Ah, popoldne si bila pri njej. Ali se ti ni zdelo, da je bolna? — je vprašala madama Krištoforovič.

— Jaz? — popoldne pri njej? — je ponovila Sigrid, kot presečena.

— Ali mogoče ne? — je menila starejša dame. — Da, jaz ne vem. Ko sem prisla navzdol, sem vprašala služabnika, če je kneginja še vedno v njeni sobi in rekel mi je, da ne ve, — da pa je bila kontesa več kot eno uro v buduarju kneginje...

— Zdi se mi, da utika ta človek svoj nos v stvari, — ki ga prav ni ne brigajo. To je pravljata špionaga, — je vzkliknila Sigrid razknečno.

— Nikakor ne, — je rekla madama. — Ta mož je že več kot dvajset let pri mojem bratu ter se smatra obvezanim vedeni, kaj se godi in hiši ter biti vedno na mestu. Taki služabniki so dandanes vele viane, dragi profesor. Čudno se mi zdi le, to, Sagrid, da si moga tako dolg obisk pri svoji sestri po dveh urah popolnoma pozabi, — je dostavila nedolžno.

Sigrid je zopet skomignila z ramama.

— Da, popolnoma, — je priznala. — Moj Bog, saj tudi ni čudno — pri tej soparici. In posečno, če se človek ne pogovarja nč za nimivega.

— Hm, — je rekla madama Krištoforovič, popolnoma preprčana.

Sigrid, na koje lečih so žrele rdeče pege in ki je hitro dihala, čeprav je skušala izgledati popolnoma mirna, je dvignila pogled.

— Moj Bog, gospod profesor, zakaj pa me gledate tako nepristno? — je vzkliknila razdraženo.

Profesor je poselil po krov pogace.

— Vprvi vrsti bi bilo to lahko znamenje dopadajenja, — je menil ter se prijazno smehjal. — V drugi vrsti pa, — ali poznate pogovor: — Še mačka sme gledati škofa?

Sigrid je zanujljivo našmrdnila ušnicu ter vrgla še bolj zaničljiv pogled na maghičnega učenjaka, ki jo je opazoval.

Dotor profesor je kramnil naprej, a pri tem ga je pekla veste, da se ni belj brigal za Iris. Zarabil je pogačo ter se nato poslovil, da popravi zamunjeno.

— Stavil bi, da ima ta lepi, plavolasi satan, Sigrid, zakaj ne ve ti, — je razčinjal po poti. — Zakaj je skušala tajiti, da je bila pri svoji sestri? Zakaj je zmerjala ubogega služabnika s špionom? Zakaj je lagala, da je popolnoma pozabilo obisk? Zakaj je tako huda na kneginjo?

Na stopnjach je srečal služabnika.

— No, moj dragi prijatelj!

— Na uslugo, gospod profesor, — je odvrnil slednji. — Profesorju se je zdelo, da je dobri mož presečen.

— No, kaj je, kneginja vendar ni bolna? — je vprašal resno.

— Ne, vam, go pod profesor, — je odvrnil služabnik negotovo.

— Kneginja je blela ter se ni doteknila čaja, katerega sem primil. Načrte, vedno pravi: — Hvala, moj dragi!

— To si lahko mislim, — je prikimal profesor.

Severa's Esko

Na tisoči jih je dobito srečno olajšbo ter povrnili njihove koži novo lepoto.

Mnogo ljudi, ki so trpeli dolgo časa vased hude srbečice, je doseglo olajšbo in popolnoma se se zanebil nadležne kožne bolezni potom Severovega Esko. To zdravilo ima način rekord koristnosti pri zdravljanju mučnih, srbečic, luskastih in razburjaljih kožnih bolezni. Izkušnja se je poslovno dobro zoper srbečico, garje, priča in izkušnja. Cena 50c.

Severovo kožno milo Dobite pri svojem lekarju. Je čisto — 25c. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

SAMO ŠEST DNI PREKO

Z OGROMNIMI PARNIKI NA OLJE

FRANCE 24. APRILA

PARIS 30. aprila.

HAVRE — PARISKO PRISTANIŠČE
Kabinet tretjega razreda z umivalnikom in tekočo vodo za 2,
4 ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pičica.

19 STATE STREET

ALI LOKALNI AGENTJE

NEW YORK

— Visokost ni zapazila, ko sem primesel čaj ter ni slisala, ko sem vprašal, če kaj utikaže. Gospod profesor, ali niste zdravnik?

— Zakaj?

— Ker je dečala visokost obraz, kot da ima kje bolečine...

(Dalje prihodnji)

LUIGI PIRANDELLO:

Resnica.

Ko so priveli Sara Argenta ali po domače Tararo v porotno dvorano je potegnil najprej iz žepa velik rdeč in rmeno zarobljen robec ter pogrnil zatočno kllop, da bi se ne umazal praznične obleke iz debelega temno modrega suknja. Nova je bila obleka, nov je bil tudi robeč.

Ko je sedel, se je obrnil proti radovednem in prijazno pokimal vsem kmetom, ki so napolnili sodno dvorano do zadnjega kotička. Po obrazu je bil podoben opici. V usnesih je imel dva zlata uhanja.

IZ gneče zbranili kmetov se je širil vonj po hlevu, — potu, kozji dlaki in gnoju. Neka črno oblečena ženska je pri pogledu na obtožence zaplakala. Obtožence se je neprestano smehjal, mahal z užano roko, obračal glavo zdaj na levo, zdaj na desno, da se zahvali temu ali onemu prijatelju za uslužbo, ki mu jo je storil s tem, da je prišel k razpravi. Tarara je bil popolnoma miren.

Zakaj zdelo se mu je, da je po dolgih mesecih preiskovalnega zapora ta dan nekak praznik. In se je praznično oblekjal, da bi napravil dober vtis. Bil je tak siromak, da nititi odvetnika ni mogel plačati. Določo si mu zagovornika ex offo. Kar je pa bilo v njegovih močeh, je storil: bil je vsaj umit, obrit, počesan in praznično oblen.

Ko so bile končane prve formalnosti in ko so porotniki zasedli svoje mesta, je predsednik senata pozval obtožence, naj vstane. Ko je se prijavil njegov ženo skupaj s kavalirjem Agatim Fioricom. Kavalirjeva soprona, gospa Graziella Fioricova, je sama privela v ulico Aree di Spoto komisarja z dvema stražnikoma, da ugotovi presuščno ujenega moža.

Sosedi niso mogli utajiti Tararino nesreča zakaj na policiji so zaprli njegov ženo skupaj s kavalirjem in ju pustili vso noč v zaporu. Komaj jo je Tarara drugačno jutro zagledal na pragu svoje kuće, že je skočil s sekiro na njo in ji preklal glavo, še predno so mogli sosedi preprečiti umor.

Ko je bila obtožnica prečitana, je predsednik pozval Tararo, naj vstane, da bo zaslisan.

— Ali ste slišali, obtožence Argento, kaj vam očita obtožnica?

Tarara se je nasmehnil in odgovoril:

— Po pravici povedano, vaša ekselencija, nč kaj posebno nisem poslušal.

Predsednik ga je srdito pogledal.

— Obtoženi ste, da ste lani 10. decembra zjutraj umorili svojo ženo Rosarijo Feminallovo s sekiro? Kaj lahko navedete v svoje opravilo? Obrnite se h gospodom porotnikom in gorovite razločno.

Tarara je položil roko na prsa, hoteč pokazati, da slavnemu sodišču sploh ne namerava odrekati spoznavanja. Vsi poslušalci so bili že razpoloženi za smeh in zato so komaj čakali, da odgovori. Tarara je opazil radovedne poglede in bil je v zadregi.

— No torej, gorovite! — mu je prigovarjal predsednik.

— Po pravici povedano, vaša ekselencija, ženska.

Predsednik ga je srdito pogledal.

— Obtoženi ste, da ste lani 10. decembra zjutraj umorili svojo ženo Rosarijo Feminallovo s sekiro? Kaj lahko navedete v svoje opravilo?

Tarara je skomignil z rameni in na obrazu se mu je poznal, da se mu zdi štetje let malenkost, nekaj, kar je popolnoma odveč. Zakaj je odgovoril:

— Živim na kmetih, ekselencija. Kdo pa tam misli na to?

Vsi se se zasmajali. Predsednik se je nagnil in pogledal v akte.

— Rojeni ste bili 1. 1887. Stari ste torej devetintrideset let.

Tarara je odprl usta in pritrdil:

— Kakor veli vaša ekselencija.

Predsednik je hotel prepričati nove izbruhnje smeha in zato je sam odgovarjal na nadaljnja formalna vprašanja. Napisel je dejal obtoženemu.

— Sedite. Zdaj boste slišali iz zapisnikarjevih ust, česa ste obtoženi.

Zapisnikar je začel čitati obtožnico. Tako po prvih besedah je moral prenehati, ker je v dvoranu tako smrdelo, da je postal nekaj porotniku slab. Predsednik je odredil, naj odpro sluge okni in vrata.

— Sedite. Zdaj boste slišali iz zapisnikarjevih ust, česa ste obtoženi.

Zapisnikar je začel čitati obtožnico. Tako po prvih besedah je moral prenehati, ker je v dvoranu tako smrdelo, da je postal nekaj porotniku slab. Predsednik je odredil, naj odpro sluge okni in vrata.

— Sedite. Zdaj boste slišali iz zapisnikarjevih ust, česa ste obtoženi.

Zapisnikar je začel čitati obtožnico. Tako po prvih besedah je moral prenehati, ker je v dvoranu tako smrdelo, da je postal nekaj porotniku slab. Predsednik je odredil, naj odpro sluge okni in vrata.

— Sedite. Zdaj boste slišali iz zapisnikarjevih ust, česa ste obtoženi.

Zapisnikar je začel čitati obtožnico. Tako po prvih besedah je moral prenehati, ker je v dvoranu tako smrdelo, da je postal nekaj porotniku slab. Predsednik je odredil, naj odpro sluge okni in vrata.

— Sedite. Zdaj boste slišali iz zapisnikarjevih ust, česa ste obtoženi.

Zapisnikar je začel čitati obtožnico. Tako po prvih besedah je moral prenehati, ker je v dvoranu tako smrdelo, da je postal nekaj porotniku slab. Predsednik je odredil, naj odpro sluge okni in vrata.

— Sedite. Zdaj boste slišali iz zapisnikarjevih ust, česa ste obtoženi.

Zapisnikar je začel čitati obtožnico. Tako po prvih besedah je moral prenehati, ker je v dvoranu tako smrdelo, da je postal nekaj porotniku slab. Predsednik je odredil, naj odpro sluge okni in vrata.

— Sedite. Zdaj boste slišali iz zapisnikarjevih ust, česa ste obtoženi.

Zapisnikar je začel čitati obtožnico. Tako po prvih besedah je moral prenehati, ker je v dvoranu tako smrdelo, da je postal nekaj porotniku slab. Predsednik je odredil, naj odpro sluge okni in vrata.

— Sedite. Zdaj boste slišali iz zapisnikarjevih ust, česa ste obtoženi.

Zapisnikar je začel čitati obtožnico. Tako po prvih besedah je moral prenehati, ker je v dvoranu tako smrdelo, da je postal nekaj porotniku slab. Predsednik je odredil, naj odpro sluge okni in vrata.

— Sedite. Zdaj boste slišali iz zapisnikarjevih ust, česa ste obtoženi.

Zapisnikar je začel čitati obtožnico. Tako po prvih besedah je moral prenehati, ker je v dvoranu tako smrdelo, da je postal nekaj porotniku slab. Predsednik je odredil, naj odpro sluge okni in vrata.

<div data-bbox="298 954 4